Pomoc uchodźcom z niepełnosprawnościami / Допомога біженцям з інвалідністю

2022-08-10

Niepełnosprawne osoby, które uciekły przed wojną w Ukrainie mogą korzystać z pomocy medycznej oraz innych świadczeń na tych samych zasadach, które obowiązują polskich obywateli. W ramach pomocy osobom z niepełnosprawnościami z Ukrainy, poniżej znajdują się odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Особи з інвалідністю, які втекли від війни в Україні, можуть користуватися медичною допомогою та іншими пільгами на тих самих умовах, що й громадяни Польщі. У рамках допомоги особам з інвалідністю з України нижче наведено відповіді на питання, які задаються найчастіше.

Gdzie mogę uzyskać pomoc lekarską?

Obywatel Ukrainy, ze statusem uchodźcy może zgłosić się do wybranej placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, celem umówienia się na wizytę u lekarza POZ.

Gdzie mogę dostać leki, których potrzebuję? Nie mam pieniędzy

Zgodnie z ustawą z 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022, poz. 583), obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski od 24 lutego 2022 roku, mają prawo do korzystania ze świadczeń medycznych i refundacji leków na analogicznych zasadach, jak ubezpieczeni w Polsce.

Czy potrzebuję PESEL aby otrzymać pomoc lekarską / leki?

Dokumenty potrzebne uchodźcy z Ukrainy, aby móc skorzystać ze świadczeń zdrowotnych w Polsce to: paszport obywatela Ukrainy ze stemplem Straży Granicznej RP, zaświadczenie wydane przez Straż Graniczną RP oraz dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość. Natomiast, po wejściu w życie specustawy, czyli od 12 marca 2022 roku, uchodźcy podlegający pod nowe prawo, korzystając ze świadczeń medycznych, mogą dodatkowo posługiwać się:

- specjalnym numerem PESEL nadawanym obywatelom Ukrainy
- e-dokumentem (osoby pełnoletnie, które zarejestrują się w gminie i zostanie nadany im numer PESEL oraz założą profil zaufany, mogą aktywować e-dokument poświadczający status osoby uprawnionej)
- wydrukiem potwierdzenia utworzenia profilu zaufanego osoby uprawnionej (zawiera on imię i nazwisko oraz numer PESEL) Posiadanie numeru PESEL nie jest obligatoryjne, by uchodźcy z Ukrainy mogli korzystać nieodpłatnie ze świadczeń medycznych w ramach NFZ.

Prawo do tych świadczeń obejmuje:

- obywateli Ukrainy, którzy bezpośrednio przekroczyli granicę polsko-ukraińską
- nieposiadających obywatelstwa ukraińskiego małżonków obywateli Ukrainy, którzy bezpośrednio

przekroczyli granicę polsko-ukraińską
- obywateli Ukrainy z Kartą Polaka (nie musieli przekroczyć bezpośrednio granicy Polski z Ukrainą)
- członków najbliższej rodziny obywatela Ukrainy z Kartą Polaka, którzy wjechali do Polski od 24 lutego 2022 roku.

Prawo do świadczeń obejmuje także dziecko urodzone już w Polsce, jeżeli jego matka jest osobą z takimi uprawnieniami.

Jak mogę otrzymać orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności?

Każdy obywatel Ukrainy, mający nadany numer PESEL ze statusem UKR, ma prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Uchodźcy z objętej wojną Ukrainy mogą także starać się o potwierdzenie swojego statusu jako osoby niepełnosprawnej na terytorium Polski.

W przypadku osób zameldowanych/przebywających na terenie Krakowa osoby chcące uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności powinny skontaktować się z Miejskim Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie funkcjonującym w strukturze Urzędu Miasta Krakowa z siedzibą przy ulicy Dekerta 24 – tel. 12 616 52 12, 12 616 52 17, fax 12 616 52 14.

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Krakowie wydaje orzeczenia o niepełnosprawności – dla osób przed ukończeniem 16 roku życia, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób po ukończeniu 16 roku życia, na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, albo za ich zgodą na wniosek ośrodka pomocy społecznej.

Zespół przyjmuje osoby zainteresowane od poniedziałku do piątku w godzinach 7.40 – 15.30. Druki niezbędne do ubiegania się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności są dostępne w siedzibie Zespołu, można je także pobrać ze strony Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa – **www.bip.krakow.pl**, zakładka USŁUGI-PROCEDURY (druki w ukraińskiej wersji językowej dostępne są na stronie **otwarty.krakow.p**l).

Orzeczenia wydawane są w celu korzystania z różnych ulg i uprawnień. Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności uprawnia do: szkolenia, odpowiedniego zatrudnienia lub zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, korzystania z systemu pomocy społecznej, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego, korzystania z karty parkingowej.

Orzeczenie o niepełnosprawności wydawane dla osoby przed ukończeniem 16 roku życia jest podstawą do: zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, korzystania z karty parkingowej, wypłaty zasiłku pielęgnacyjnego, a także może stanowić podstawę do wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego.

Magiczny Kraków

Na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności na wniosek osoby starającej się jest wydawana legitymacja dokumentująca odpowiednio niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, a także – w przypadku spełnienia wskazań – może zostać wydana karta parkingowa. Dodatkowe informacje można znaleźć w załączonej ulotce **[PDF]**

Gdzie mogę dostać wózek inwalidzki albo inny sprzęt tego typu?

Wózek inwalidzki oraz sprzęt ortopedyczny, kule, można wypożyczyć w wypożyczalniach prowadzonych przez organizacje pozarządowe:

- **Fundacja „Wygrajmy Siebie”** e-mail: wygrajmysiebie@gmail.com, kontakt telefoniczny w języku polskim: 668 647 641, 731 976 073, kontakt telefoniczny w języku ukraińskim (w godzinach 8-16 prośba o przesyłanie smsów, w pozostałych godzinach można dzwonić)
- **Stowarzyszenie Filantropów im. Brora Hanssona** ul. Smolki 9. Wypożyczalnia funkcjonuje w każdy czwartek, w godzinach 16.00-18.00 (konieczność okazania dokumentu medycznego potwierdzającego określenie schorzenia oraz posiadania przy sobie dokumentu ze zdjęciem).
- **Stowarzyszenie Krakowski Kultywator** tel. 508 191 954, e-mail: krakowskikultywator@gmail.com (sprzęt - typu lupy optyczne i elektroniczne, białe laski, urządzenia użytku codziennego).

Więcej informacji na stronie Kraków bez barier, pod **linkiem**.

Czy muszę stać w kolejce po PESEL, jestem niepełnosprawny nie jestem w stanie tam dotrzeć, nie mam z kim zostawić niepełnosprawnego dziecka?

Z uwagi na konieczność pobrania odcisków palców, konieczna jest obecność dziecka, które ukończyło 12 rok życia. Mniejsze dzieci nie muszą być obecne, o ile osoba składająca w ich imieniu wniosek, posiada dokument ze zdjęciem dziecka. Możliwe jest zwrócenie się do pracowników punktu o przyjęcie poza kolejnością osoby z niepełnosprawnością lub rodzica z dzieckiem z niepełnosprawnością, dla których uciążliwym jest długotrwałe czekanie w kolejce. W najbliższym czasie urząd otrzyma stację mobilną, z którą pracownicy będą mogli udać się do miejsc zamieszkania grup osób z niepełnosprawnościami, oraz nadać numer pesel na miejscu.

Jestem niemy / głuchy. Jak mam uzyskać pomoc, skoro nie mogę zadzwonić?

Polski Związek Głuchych zapewnia bezpłatną pomoc dla głuchych obywateli Ukrainy w przypadku problemów z komunikacją.

e- mail: deafukraine@pzg.org.pl, glusiukraina@pzg.org.pl

Skype: DeafUkraine

- poniedziałek – piątek: 7.00-23.00
- sobota – niedziela: 8.00-20.00.

WhatsApp i Viber – dla uchodźców i darczyńców (ukraiński język migowy / polski język migowy).

Magiczny Kraków

Numery telefonów: 783 729 144, 724 028 395

Godziny: poniedziałek – niedziela: 8.00-21.00.

Gdzie mogę zgłosić, że potrzebuję jedzenia, ubrań, pieluch, leków, innych rzeczy?

Wydawanie darów dla uchodźców odbywa się w Centrum Wielokulturowym na al. Daszyńskiego 16 oraz Daszyńskiego 22, e-mail: centrum@open.krakow.pl

Punkt informacyjny dla obcokrajowców, tel. +48 887 201 598, punkt@open.krakow.pl

Wydawanie odzieży – „Szafa Dobra” w dawnej galerii Plaza, ul. Pokoju 44

Kontakt do grup / organizacji, które mi pomogą

Osoby z niepełnosprawnością narządu słuchu:

- Polski Związek Głuchych Oddział Małopolska tel. 12 422 39 94

Osoby z niepełnosprawnością narządu wzroku:

- Krakowski Kultywator tel. 508 191 954, e-mail: krakowskikultywator@gmail.com (sprzęt - typu lupy optyczne i elektroniczne, białe laski, urządzenia użytku codziennego).

Osoby z Zespołem Downa:

- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Tęcza” Os. Wandy 23, 31-907 Kraków tel. 503 131 288, e-mail: (bezpłatna sala zabaw oraz zajęcia aktywizujące w Klubie Rodzica z dzieckiem do lat 3 o specjalnych potrzebach rozwojowych).

Informacje o wsparciu dla osób z niepełnosprawnościami również w języku ukraińskim znajdują się pod linkiem.

[UA]

Де я можу отримати медичну допомогу?

Громадянин України зі статусом біженця може звернутися до обраного закладу первинної медико-санітарної допомоги для запису на прийом до лікаря першого контакту.

Де я можу отримати необхідні ліки? У мене немає грошей

Відповідно до Закону від 12 березня 2022 року про допомогу громадянам України у зв’язку зі збройним конфліктом на території цієї країни (Вісник законів від 2022 року, п. 583), громадяни

Magiczny Kraków

України, які прибули до Польщі з 24 лютого 2022 року, мають право на користування медичними послугами та відшкодування витрат на ліки на тих самих умовах, що й застраховані особи в Польщі.

Чи потрібен мені номер PESEL для отримання медичної допомоги / ліків?

Документами, необхідними біженцям з України, щоб мати можливість скористатися медичними послугами в Польщі, є: паспорт громадянина України зі штампом Польської прикордонної служби, довідка, видана польською прикордонною службою, та документ, що посвідчує особу, або інший документ з фото, що посвідчує особу. Проте після того, як набув чинності спеціальний законом, тобто з 12 березня 2022 року, біженці, на яких поширюється дія нового закону, користуючись медичними послугами, можуть додатково отримати:

- спеціальний номер PESEL, який присвоюється громадянам України
- електронний документ (дорослі, які зареєструються в ґміні і отримають номер PESEL та створять довірений профіль, можуть активувати електронний документ, що підтверджує статус уповноваженої особи)
- з роздруківкою підтвердження створення довіреного профілю уповноваженої особи (включає ім’я та прізвище та номер PESEL) Наявність номера PESEL не є обов’язковим для біженців з України для отримання безкоштовних медичних послуг в рамках Національного фондом охорони здоров’я (NFZ).

Як я можу отримати рішення про надання інвалідності або рішення про надання ступеня інвалідності?

Кожен громадянин України, який отримав номер PESEL зі статусом UKR, має право на медичні послуги, які фінансуються Національним фондом здоров’я. Біженці з України, що постраждали від війни, також можуть подати заяву на підтвердження свого статусу особи з інвалідністю в Польщі.

Особи, які зареєстровані / перебувають на території Кракова і бажають отримати рішення про надання інвалідності або рішення про надання ступеня інвалідності, повинні звернутися до міської комісії з питань інвалідності в Кракові, яка діє в структурі міської ради Кракова за адресою вул. Dekerta 24 – тел.12 616 52 12 , 12 616 52 17, факс 12 616 52 14.

Міська комісія з питань інвалідності в Кракові видає рішення про надання інвалідності – особам до 16 років, рішення про надання ступеня інвалідності для осіб старше 16 років на прохання відповідної особи або її законного представника, або за їх згодою на запит центру соціальної допомоги.

Комісія працює з понеділка по п’ятницю з 7.40 до 15.30. Формуляри, необхідні для подання заявки на отримання рішення про надання інвалідності або ступеня інвалідності, знаходяться у комісії, їх також можна завантажити на вебсайті Громадського інформаційного **бюлетеня міста Кракова**, закладка ПОСЛУГИ-ПРОЦЕДУРИ (форми українською мовою можна знайти на сайті **Otwarty.krakow.pl**).

Magiczny Kraków

Рішення видаються, щоб можна було користуватися різними знижками та пільгами. Рішення про надання ступеня інвалідності дає право на: навчання, відповідне працевлаштування чи працевлаштування в професійному закладі, користування системою соціального захисту, забезпечення ортопедичними виробами та допоміжними засобами, участь у трудових майстернях, використання системи місцевої підтримки в самостійному житті, отримання допомоги по догляду, використання паркувальної карти.

Рішення, видане особі віком до 16 років, є підставою для: отримання ортопедичних предметів та допоміжних засобів, участі в працетерапії, використання системи місцевої підтримки в самостійному житті, використання паркувальної карти, виплати грошової допомоги по догляду, а також є підставою для виплати грошової допомоги по догляду.

На підставі рішення про надання інвалідності або ступеня інвалідності за бажанням заявника видається картка, яка підтверджує інвалідність або ступінь інвалідності відповідно, а за наявності показань може бути видана пакркувальна карта. Додаткову інформацію можна знайти у доданій листівці **[PDF]**

Право на отримання допомоги поширюється на:

- Громадян України, які безпосередньо перетнули польсько-український кордон
- осіб, які не є громадянами України, але є чоловіком / дружиною громадянки / громадянина України, що безпосередньо перетнули польсько-український кордон
- громадяни України з картою поляка (не мусять безпосередньо перетинати польсько-український кордон)
- найближчі родичі громадянина України, що має карту поляка, які в’їхав до Польщі з 24 лютого 2022 року.
- Право на допомогу також охоплює дитину, яка народилася в Польщі, якщо її мати є особою з такими правами.

Право на допомогу також поширюється на дитину, яка народилася в Польщі, якщо її мати є особою з такими правами.

Де я можу взяти інвалідний візок або інше подібне обладнання?

Інвалідний візок та ортопедичне обладнання, милиці можна взяти в оренду в пунктах прокату недержавних громадських організацій:

- **Фонд «Wygrajmy Siebie»** електронна адреса: wygrajmysiebie@gmail.com, контакт польською мавою за тел.: 668 647 641, 731 976 073 українською мовою (з 8:00 до 16:00 просимо надсилати смс, в інші години можна дзвонити)
- **Товариство благодійників ім. Брора Ханссон** вул. ul. Smolki 9. Пункт прокату працює щочетверга з 16:00 до 18:00 (необхідно пред’явити медичний документ, що підтверджує хворобу та мати при собі документ, що посвідчує особу з фотографією).
- **Товариство Krakowski Kultywator** тел. 508 191 954, e-mail: krakowskikultywator@gmail.com (обладнання - оптичні та електронні лупи, білі палички, прилади повсякденного користування).

Більше інформації на сайті Kraków bez barier (Краків без бар'єрів) за **посиланням**

Чи потрібно стояти в черзі за номером PESEL, я - особа з інвалідністю, я не можу туди доїхати, немає з ким залишити свою дитину з інваліднастю?

У зв’язку з необхідністю взяття відбитків пальців необхідна присутність дитини старше 12 років. Маленькі діти не повинні бути присутніми, якщо особа, яка подає заявку від їхнього імені, має документ із фотографією дитини. Можна попросити працівників пункту прийняти особу з інвалідністю або батьків з дитиною з інвалідністю, для яких довге очікування в черзі є обтяжливим, без черги. Найближчим часом муніципалітет отримає мобільну станцію, за допомогою якої працівники зможуть їздити за місцями проживання груп осіб з обмеженими можливостями, та на місці оформляти номер PESEL.

Я німий / глухий. Як я можу отримати допомогу, якщо я не можу зателефонувати?

Польське товариство глухих надає безкоштовну допомогу глухим громадянам України у разі проблем зі спілкуванням.

електронна адреса: deafukraine@pzg.org.pl, glusiukraina@pzg.org.pl

Skype: DeafUkraine

- понеділок – п’ятниця: 7.00 – 23.00
- субота – неділя: 8.00 – 20.00.

WhatsApp i Viber – для біженців і донаторів (українська мова жестів / польська мова жестів)

Номер телефону: 783 729 144, 724 028 395

Години: понеділок – неділя: 8.00-21.00.

Куди я можу повідомити, що мені потрібна їжа, одяг, підгузники, ліки, інші речі?

Дари для біженців видають у Мультикультурному центрі на вул. Daszyńskiego 16 та вул. Daszyńskiego 22, e-mail: centrum@open.krakow.pl

Інформаційний пункт для іноземців, тел. +48 887 201 598, punkt@open.krakow.pl

Видача одягу – „Шафа добра” у колишньому торгівельному центрі Plaza, вул. Pokoju 44

Контактні дані груп/організацій, які мені допоможуть

Особи з вадами слуху:

- Польське товариство глухих, Малопольське відділення Тел.: +48 12 422 39 94

Особи з вадами зору:

- Krakowski Kultywator тел. 508 191 954, e-mail: krakowskikultywator@gmail.com (обладнання – оптичні та електронні лупи, білі палички, прилади для повсякденного використання).

Особи з синдромом Дауна:

- Товариство батьків та друзів осіб з синдромом Дауна «Tęcza» Os. Wandy 23, 31-907 Краків тел. 503 131 288, e-mail: (безкоштовна ігрова кімната та активізаційні заняттття в Клубі для батьків з дитиною віком до 3 років з особливими потребами розвитку).

Інформацію про підтримку осіб з інвалідністю також українською можна знайти за посиланням.

Miejskie Centrum Informacji Społecznej zaprasza osoby niepełnosprawne oraz rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi na konsultacje w języku ukraińskim.

Міський центр соціальної інформації запрошує інвалідів та сімей з дітьми-інвалідами на консультації українською мовою.

Wszelkie zainteresowane osoby mogą się skontaktować pod numerem telefonu 731-349-699, w godz. 9.00-17.00 celem umówienia wizyty w godzinach pracy tłumaczki polsko-ukraińskiej.

Siedziba Miejskiego Centrum Informacji Społecznej: al. Daszyńskiego 22

Bieżące informacje dla uchodźców można znaleźć na **Facebooku** oraz na **stronie**.

Усі бажаючі звертаються до нас за телефоном 731-349-699 з 9.00-17.00 для організації візиту в робочий час польсько-українського перекладача.

Наше місце: ал. Daszyńskiego 22

Актуальну інформацію для біженців можна знайти у **Facebook** та на нашому **веб-сайті**.